

ULKOMAAT

Zimbabwe pyysi apua koleraan taltuttamiseen

Maassa vallitsee hätätila ja terveydenhuolto on täysin rappiolla.

HARARE

DPA, Reuters

Zimbabwe joutui torstaina taipumaan ja pyytämään kansainvälistä apua maata koettelevan koleraepidemian taltuttamiseksi. Paikalliset viestimet kertoivat halli-

tuksen julistaneen maahan hätätilan koleraan leviämisen ja terveydenhuollon rappion vuoksi.

YK:n mukaan epidemia on vaatinut jo ainakin 565 ihmisen hengen. Likaisen veden ja ruuan kautta leviävä tauti on tavallisesti hoidettavissa, mutta Zimbabweassa terveydenhuolto on romahtanut rahan puutteen vuoksi. Valtiosairaalat sulkivat ovensa jo viikkoja sitten, kun lääkärit ja sairaanhoitajat aloittivat lakon parempien palkkojen ja työolojen

puolesta.

– Keskussairaalamme ovat kirjaimellisesti toimintakyvyttömiä – tarvitsemme tukea varmistaksemme, että ihmiset tulevat töihin ja että terveydenhuoltojärjestelmä saadaan elvytettyä, vetosi terveysministeri David Parirenyatwa.

Kolera on koetellut pahiten pääkaupunkia Hararea, jossa jatkuvat vesikatkokset ovat pakottaneet asukkaat haalimaan juomavettä likaisista joista ja kai-

voista.

Puhdasta vettä on tarjolla vain aika ajoin, koska Zimbabweella ei ole varaa ostaa riittävästi veden puhdistamiseen tarvittavia kemikaaleja. Myös maan jätehuolto on retuperällä.

Kolera levinnyt myös Etelä-Afrikkaan

Zimbabween naapurimaan Etelä-Afrikan hallitus kertoi suunnittelevansa kriisikokousta Zimbabween tilanteen vuoksi. Sapa-

tuistomiston mukaan kolera on jo tappanut kahdeksan ihmistä Etelä-Afrikassa, kun sairastuneet zimbabwealaiset pakenevat rajan yli hoitoa saadakseen.

Etelä-Afrikka kehotti myös muita alueen maita yhteistyöhön Zimbabween asukkaiden auttamiseksi.

– Uskomme, että ihmisiä kuolee nälkään emmekä voi vain ristiä käsiämme, sanoi hallituksen tiedottaja Themba Maseko.

Zimbabween 12 miljoonasta

asukkaasta nykyisin jo puolet on kansainvälisen ruoka-avun varassa. Työttöminä on yli 80 prosenttia.

Taluskriisin lisäksi myös maan poliittinen tilanne on kaootinen. Presidentti Robert Mugabe ja oppositiojohtaja Morgan Tsvangirai vallonajaneuvottelut ovat jatkuneet tuloksettomina kuukausitolkulla. Mugabe syyttää Zimbabween vaikeuksista länsimaiden talouspakotteita.

Koleraepidemia juo vettä Hararessa sijaitsevalla poliklinikalla joulukuun 1. päivä. KUVA: PHILIMON BULAWAYO / REUTERS

Putin vilautti taas kaasukorttia

KYSELYTUNTI: Venäjän pääministeri Vladimir Putin uhkasi kääntää Euroopan kaasuhanat pienemmälle, jos Ukraina ei maksa 2,5 miljardin dollarin velkojaan.

MOSKOVA

Kalle Schönberg, STT

Venäjän pääministeri Vladimir Putin uhkasi torstaina pienentää kaasutoimituksia Eurooppaan Ukrainan kautta, jos Ukraina ei maksa kaasovelkaansa Venäjälle vuoden loppuun mennessä. Putin esiintyi ensimmäistä kertaa pääministerin ominaisuudessa Venäjän televisiossa suorana lähetetyllä kansalaisten kyselytunnilla.

Kerran vuodessa pidetty suorana televisioitu kansalaisten kyselytunti muodostui traditioksi Vladimir Putinin presidenttiä aikana. Putinin aikomus jatkaa traditiota myös pääministerinä ja jopa Yhtenäinen Venäjä -puolueen puoleenjohtajan ominaisuudessa herätti kuitenkin arvostelua Venäjällä. Lopulta kyselytunti päätettiin televisoida vain yhdellä valtakunnallisella televisiokanavalla RTR:llä.

Esiintymisestä tiheiden ennakkotietojen mukaan Putinin piti pidättäytyä erityisesti presidentin toimivaltaan kuuluvasta ulkopolitiikasta ja keskittyä Venäjän sisäisiin asioihin. Näin ei kuitenkaan käynyt. Heti esiintymisensä alussa Putin syytti Yhdysvaltoja maailman taluskriisistä.

Hän kuitenkin ilmoitti odottavansa paljon Yhdysvaltojen uudelta hallinnolta. Putinin mukaan on jo olemassa joitakin merkkejä siitä, että Obaman hallinto suhtautuu paremmin Venäjään.

Putin varoitti Venäjän olevan pakotettu vähentämään kaasutoimituksia Ukrainan kautta Eurooppaan, jos Ukraina ei maksa vuoden loppuun mennessä yli 2,5 puoleen miljardiin dollariin nousevaa kaasovelkaansa.

Läntistä Eurooppaa uhkaa siis vuoden 2006 alun tapainen kaasutoimitusten pienentyminen, jos Venäjä ja Ukraina eivät pääse sopimukseen kaasuvälän maksusta.

Sosiaalietuudet säilyvät, vaikka talous takkuu

Venäjän talous on tehnyt äkkijarrutuksen vuoden viimeisellä neljänneksellä kansainvälisen taluskriisin puretuessa itänaapurin. Putin ilmoittikin Venäjällä olevan edessä taloudellisesti vaikeat ajat. Venäjän pääministeri kuitenkin vakuutti, että taluskriisi ei johda so-

Moskovassa puhunut Venäjän pääministeri Vladimir Putin lupasi julkisia investointeja työttömyyden estämiseksi ja vakuutti valtion auttavan vaikeuksiin joutuneita yrityksiä. KUVA: ANDREI SMIRNOV / AFP PHOTOS

siaalietuuskien pienentymiseen vaan ne jopa jatkavat kasvuaan ensi vuonna.

– Toteutamme kaikki suunnitelmamme sosiaalipuolella, Putin ilmoitti.

Putinin mukaan Venäjä on kerännyt tarpeeksi varoja selvittääkseen taluskriisin huonoista seuraamuksista. Hän muistutti, että Venäjällä on maailman kolmanneksi suurimmat kulta- ja valuuttavarannot.

– Me keräsimme nämä varat käyttäksellemme ne kriisitilanteissa. Nyt on sellainen tilanne.

Putin ilmoitti Venäjän valtion menevän osakkaaksi moniin suurimpiin venäläisiin yrityksiin tukeakseen niitä. Venäjällä kihihdetään myös julkisia investointeja esimerkiksi infrastruktuuriin työttömyyden ehkäisemiseksi.

Ohjelmassa kuultiin myös Putinin tyyliin kuuluva sutkau-

tus, kun eräs soittaja viittasi taannoiseen ranskalaismedian juttuun, jonka mukaan Putin olisi uhanut ”hirttää munista” Georgian presidentti Mihail Saakashviliin.

– Pitääkö paikkansa, että olette uhanut hirttää presidentti Saakashviliin yhdestä tietyistä paikoista, soittaja tiedusteli.

– Miksi vain yhdestä, pääministeri vastasi.

Presidenttihuville täystyrmäys

MOSKOVA

Mirja Sipinen / STT

Venäjän pääministeri Vladimir Putin sanoi torstaina, ettei hänellä ole aikeita pyrkiä uudestaan presidentiksi ainakaan ennen aikaisen vaalien avulla.

Putinilta kysyttiin voisiko hän

palata Kremlin jo ensi vuonna.

– Seuraavat vaalit ovat vuonna 2012, Putin vastasi suoran tv-kyselytunnin yhteydessä.

Hän lisäsi, ettei hän ole myöskään aikeissa jättää pääministerinvirkaa, koska hän ei ole ”koskaan halunnut paeta ongelmia”.

Venäjällä käynnistettiin äskettäin nopea perustuslain muutoshanke, jolla presidentin virkakautta pidennetään neljää vuodesta kuuteen. Hankkeen on spekuloitu johtavan ennen aikaisiin vaaleihin ja Putinin paluuseen presidentiksi.

Suomalaiset rakentavat koulun Kiinan Sichuaniin

SHANGHAI

Nina Jaatinen

Toukokuun 12. päivä Kiinan Sichuanissa maa järjisti 8 Richterin asteikolla. Arviolta 88 000 ihmistä kuoli. Näistä lähes joka kymmenes oli koululainen tai opettaja, jotka murskautuivat töuksi romahtaneiden koulurakennusten alle.

Katastrofi järjestytti myös Kiinassa työskenteleviä suomalaisia. – Kesällä Pekingissä oli Suomen kauppakillan kokous. Siellä syntyi yhteinen ajatus siitä, että asian eteen pitää tehdä jotain, kertoo Oskar Helling.

Ajatus muhi aikansa maan suomalaisissa bisnespiireissä. Loppujen lopuksi päätettiin, että tuhoalueelle rakennettaisiin koulu.

”Projektipäällikön” rooli lupi pikkukillajaa koti-isänä Shang-

haissa asuvalle Hellingille. Siitä alkoi hänen massiivinen kampanjansa; koulurahojen kerääminen Kiinassa toimivilta suomalaisyrityksiltä.

Auttamista ja hyvää mainetta

– Minulla on yleensä tapana auttaa ihmisiä. Ja haluan tehdä mieluummin jotain järkevää, sen sijaan että kaivelisin omaa napaa kotona, mies naurahtaa selittäen omia motiivejaan koulu-projektiin.

Mutta sitten hän vakavoituu. – Ihän missä tahansa maassa lapset on aina viimeisenä prioriteettijärjestyksessä. Kyllä ne pamput pitävät ensin huolen itseltään, hän kritisoi.

Koulun budjetti on 3,5 miljoonaa yuania (400 000 euroa), josta noin 70 prosenttia on nyt kaassa. Lahjoitukset on saatu pait-

Oskar (oik.) ja Kivin taustalla olevalla seinällä on lista Sichuanin maanjäristyksen uhreille kerättyistä lahjoituksista kyseisen ”korttelin” asukkaiden nimien kera. KUVA: NINA JAATINEN

si rahana, myös materiaali-, asiantuntija- ja rakentamisapuna.

– Päätimme hoitaa käytännön

rakentamiseen erikoistuneelle kansalaisjärjestölle, joka sitten palkkaa Pöyryn rakentamaan koulun. Näin vältetään mahdollisista ”rahan oudoista vuodoilta”.

Helling kertoo, että hanke on saanut paljon positiivista palautusta.

– Tekesin Jaani Heinonen totesi tästä kuuluttuaan, että ”Tämä on tärkein hyväntekeväisyysprojekti, jonka suomalaiset ovat koskaan toteuttaneet Kiinassa”, mies naurahtaa.

Mies huomauttaa myös, että vaikka auttaminen on projektissa pääasia, siitä seuraa myös positiivista prää Suomelle ja suomalaisille yrityksille. Koulusta tulee 250 oppilaan ala-aste, joka rakennetaan Guyangin kylään, 30 kilometriä Sichuanin pääkaupungista, Chengdusta koilliseen.

– Kylän koulu romahti maanjäristyksessä. Nyt siellä on vain

väliaikaiset parakit, joissa ei ole edes lämmitystä, hän kertoo.

Päärakennuksen lisäksi alueelle rakennetaan myös kanttiini, leikkikenttä ja urheilukenttä.

Lappset yritys lahjoittaa koululle leikkikentän välineineen. Hellingin haaveena on saada siitä ”Kiinan suurin ja kaunein”.

Koska kylässä ei ole vesijohtoa, koulun pihalle pitää kaivaa myös kaivo.

Rakentaminen on tarkoitus aloittaa kiinalaisen uuden vuoden jalkien helmikuussa, ja sen on määrä valmistua syyskuussa, syyslukukauden alkuun mennessä.

Vielä lisää lahjoittajia tarvitaan

Vaikka rahaa on kasassa jo sievoin summa, lisää lahjoittajia tarvitaan.

– Mukaan tarvitaan lisää fir-

moja sekä myös yksityisiä ihmisiä.

Olemme perustamassa Shanghaiin Suomalaisen suojeluksen alla eurotiliä Nordeaan. Tätä kautta niin Suomessa toimivat yritykset, kuin myös yksityiset henkilöt voivat lahjoittaa rahaa internetin kautta.

Tili olisi tarkoitus avata ennen joulua. Kun koulu valmistuu, sille annetaan nimi. Helling myös haluaisi, että koulun seinälle tulisi nimikyltti, johon kaiverretaan paitsi projektiin osallistuneet firmat, mutta myös yksityisten lahjoittajien nimet.

Omaa nimeään mies ei kuitenkaan siihen halua.

– En minä sellaista kaipaa. Minulle riittää, kun voin sanoa itselleni: ”Minä tein sen!”

• Lisätietoja Sichuanin koulu-projektista: www.finnish-charity-school.org

USA:lta apupaketti Meksikon huumesotaan

MEXICO: Yhdysvallat on myöntänyt yli 150 miljoonan euron suuruisen apupaketin Meksikolle huumekaupan vastaiseen taisteluun. Apusumma on ensimmäinen osa huumesotapakettia, jonka presidentti George W. Bush lupasi vieraillessaan Meksikossa vajaan kahden vuotta sitten.

Rahoilla on tarkoitus hankkia helikoptereita, valvontalaitteita ja huumekoiria. Niillä myös rahoitetaan poliisien ja rajavartiolaitoksen koulutusta. Huumekauppaan liittyvissä väkivaltaisuuksissa on tämän vuoden aikana saanut surmansa noin 5 000 ihmistä. Pahimmillaan yhden vuorokauden aikana kuoli marraskuun alussa 58 ihmistä. Osa väkivaltaisuuksista on huumejengien, osa jengien ja poliisien välisiä.

Thaimaan pääministerin valinta siirtyy

BANGKOK: Thaimaan hallitus perui torstaina parlamentin istunnon, jossa oli ollut tarkoitus valita uusi pääministeri. Nimityksestä oli aiottu päättää ensi viikon alussa. Hallituksen edustajan mukaan uudesta päivästä ilmoitetaan myöhemmin.

Pääministeri Somchai Wongsawat joutui eroamaan, kun perustuslakituomioistuin kielsi häneltä osallistumisen politiikkaan viideksi vuodeksi. Perustuslain mukaan uusi pääministeri pitää valita 30 päivän kuluessa entisen erosta. Poliittisen kuohunnan keskellä levottomuutta lisäsi se, että kuningas Bhumibol Adulyadej peruutti jokavuotisen radiopuheensa. Kuninkaan lapsien mukaan synnän on kurkkutulehdus.

Intian lentokentillä terrori-iskujen uhka

DELHI: Intia asetti torstaina maan suuret lentokentät valmiustilaan terrori-iskujen pelossa. Tiedusteluviranomaisen mukaan uhka koskee iskuja, joissa käytettäisiin kaapattuja lentokoneita. Turvatoimia kiristettiin muun muassa pääkaupungin Delhin sekä Mumbaiin, Bangaloren ja Kalkutan kentillä. Intian ilmavoimat ilmoittivat, että sillä on hävittäjiä valmiustilassa ympäri maata valmiina torjumaan mahdollisia lentokoneilla tehtäviä hyökkäyksiä. Puolustusministeri A. K. Antonyn mukaan myös merialueiden valvontaa aiotaan kiristää. Mumbaiissa viime viikolla tehdyssä terrori-iskussa kuoli lähes 200 ihmistä. Terroristi saapuivat Intiaan meritse.

Intian television mukaan varoitus uusista hyökkäyksistä olisi tullut samalta ryhmältä, joka ilmoittautui Mumbaiin iskuun tekijäksi. Viranomaiset eivät kuitenkaan vahvistaneet tietoa.

Pakistan lupasi kovia toimia

ISLAMABAD: Pakistan lupasi torstaina Yhdysvaltain ulkoministeri Condoleezza Ricelle ryhtyvänsä tiukkoihin toimiin terrorismin kitkemiseksi. Pakistanin presidentti Asif Ali Zardari kertoi Ricelle tehneensä lujan päätöksen, ettei Pakistanin maaperää käytetä terrori-iskujen suunnitteluun tai terroristien suojeluun.

Intiasta saapunut Rice tapasi Pakistanin johtoa pääkaupungissa Islamabadissa. Ricen matkan tarkoituksena oli liennyttää Pakistanin ja Intian välejä, joita Mumbaiin äskettäin terrori-iskut ovat kiristäneet.